

Nederlands
Jeugdinstituut

Een sterke pedagogische basis

...voor een gezonde, veilige en kansrijke
ontwikkeling van kinderen en jongeren.

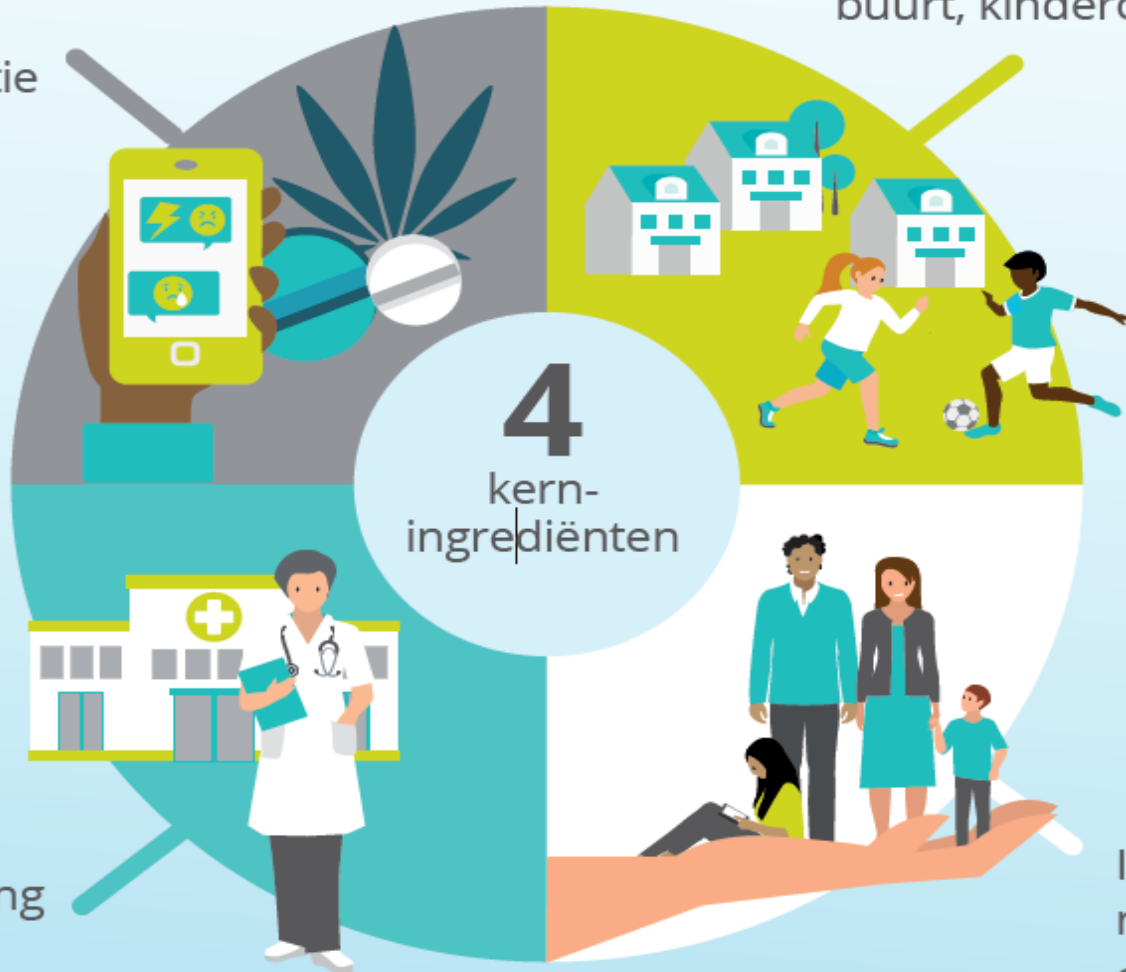
Opbouw presentatie

- › Inleiding ingrediënten voor een goed werkend jeugdstelsel
- › Ontwikkelingspad kinderen
- › Sterke pedagogische basis
- › Effectieve preventie

Investeer in de verbetering van de **vier** kerningrediënten van het stelsel:

Versterking
van preventie

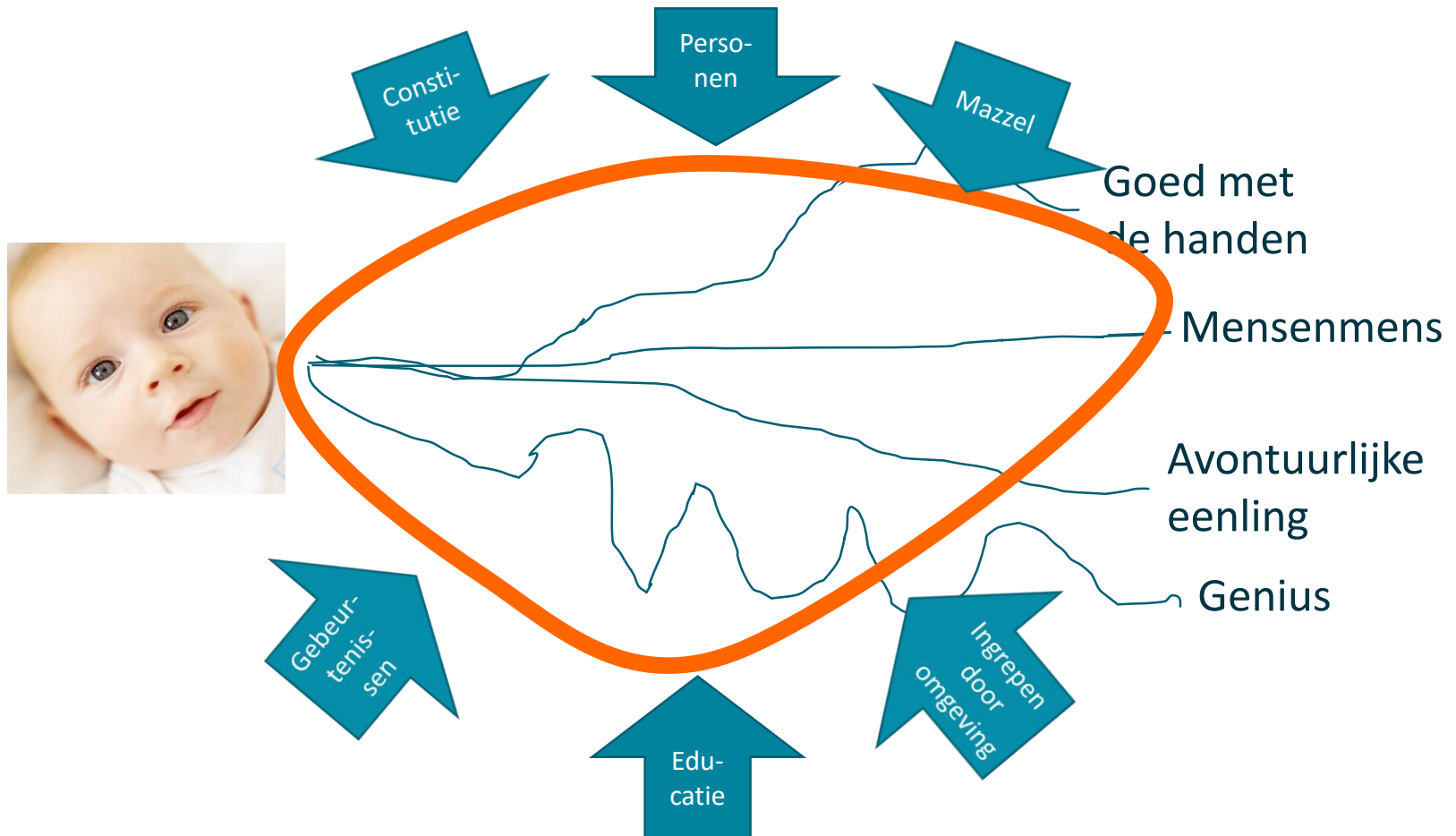
Versterking van de basis (goed
pedagogisch klimaat in gezin,
buurt, kinderopvang, school)

Verbetering
eerste lijn

Intensieve hulp
met duurzame
effecten

Elk kind heeft een uniek ontwikkelingspad

Unieke paden ... maar ook te onderkennen patronen ...

Een sterke pedagogische basis

Drie uitgangspunten

- › De basis bestaat uit de **omgevingen en sociale verbanden**, waarin kinderen en jongeren zich normaal gesproken ontwikkelen én die daarmee het gezond, veilig en kansrijk opgroeien meebepalen.
- › Een sterke basis kenmerkt zich door de aanwezigheid van **factoren** die de kans op gezond, veilig en kansrijk opgroeien en opvoeden zo groot mogelijk maakt.
- › **Inzet van professionals** versterkt zo veel mogelijk én verstoort zo min mogelijk het gewone opgroeien en opvoeden.

Een sterke pedagogische basis

Omgevingen en sociale verbanden

- › Leefomgeving kinderen
  - Thuis, op school, vrije tijd
- › Sociale verbanden
  - Ouders/verzorgers
  - Informele medeopvoeders (familie, sportcoaches, burens)
  - Formele medeopvoeders (pedagogisch medewerkers, leraren, kind- en jongerenwerkers)

Een sterke pedagogische basis

Beschermende factoren kinderen

- Steun van belangrijke volwassenen (incl. goede opvoeding)
- Sociale binding
- Kansen voor betrokkenheid
- Duidelijke positieve waarden & normen
- Erkenning en waardering
- Goede tijdsbesteding (spel, sport, ...)
- Competenties (sociaal, emotioneel)
- Cognitieve vaardigheden
- Schoolmotivatie
- Positieve identiteit

Een sterke pedagogische basis

Inzet van professionals

- › Werken in sociale verbanden waar jeugdigen gewoonlijk zijn;
- › Versterken de sociaal emotionele vaardigheden van kinderen en jongeren.
- › Versterken en steunen ouders en medeopvoeders bij opvoedopgaven.
- › Bieden vervangende opvoedsituaties die de normale sociale verbanden van de kinderen en jongeren en de geldende ontwikkel- en opvoedtaken zo min mogelijk verstoren en zoveel mogelijk versterken.

Preventie, wat het is...

- › Preventie is gericht op het voorkomen en vroegtijdig signaleren van en het interveniëren bij risico's en problemen.
- › Het kan zich richten op de hele bevolking, of op groepen/mensen met een verhoogd risico.

Preventiematrix: inzicht, overzicht en samenhang

3 preventieniveaus

	Gewenste situatie	Universeel <i>Iedereen</i>	Selectief <i>Groepen met verhoogd risico</i>	Geïndiceerd <i>Individen met (een verhoogd risico op) een probleem</i>	Probleem
Gezondheid	Gezond gewicht				Obesitas
	Mentaal welbevinden				GGZ problematiek/depressie/angst
	Gezonde levensstijl				Middelen/drugsgebruik/verslaving
Veiligheid	Veilige hechting/veilige thuissituatie				Kindermishandeling/huiselijk geweld
	Positief ouderschap/ veilige thuissituatie				Vechtscheidingen
	Veilige school/veilige internetomgeving				Pesten
	Pro sociaal gedrag				Jeugdcriminaliteit
	Sociale aansluiting/pro-sociaal gedrag/ zingeving				Radicalisering
Kansrijk	Positief opvoedklimaat in alle leef- omgevingen van het kind				Tekortschietend opvoedklimaat in de leefomgeving van het kind
	Opgroeien met voldoende materiële middelen				Opgroeien in armoede
	Optimale schoolloopbanen				Schoolverzuim/schooluitval/thuiszitters
	Sociale aansluiting/sociale cohesie/ participatie kwetsbare groepen				Sociale uitsluiting/bepaalde zelfredzaamheid kwetsbare groepen
Goede infrastructuur en kwaliteit van voorzieningen in de basis zoals scholen, kinderopvang, speeltuinen, etc.					

Werkzame elementen

- *Wat werkt:*
  - Samenhangende aanpak:
Domein overstijgend op de drie preventieniveaus.
  - Gerichte aanpak:
Maak het concreet. Wat zijn de top 10 vraagstukken in een wijk of buurt? Heb specifiek aandacht voor risicogroepen
  - Veerkracht versterken:
Aandacht voor 10 beschermende factoren.
  - Jeugdzorg heeft rol bij preventie:
Niet alleen specialistische hulp maar helpt met versterken van de sociale basis en preventie
  - School als focus in preventiebeleid:
Succes op school is een belangrijke beschermende en versterkende factor in het leven van kinderen.